

Niger en Nederland: zoek de verschillen

NICO VAN NIMWEGEN

Heeft het zin om Nederland met Niger te vergelijken? Onlangs publiceerde het Amerikaanse Population Reference Bureau het World Population Data Sheet 2013. In feite is dit een soort demografische thermometer, die elk jaar de toestand van de wereldbevolking weergeeft in lange rijen cijfers en indrukwekkende overzichten. Niet minder dan 20 indicatoren worden gebruikt om ruim 200 landen te vergelijken. Dat is een enorme klus, ook omdat gegevens vaak ontbreken of cijfers niet direct vergelijkbaar zijn. Maar cijfers alleen spreken niet aan. Het PRB, een 'wereldleider' waar het gaat om het toegankelijk maken van demografische informatie, kiest vaak voor onorthodoxe voorbeelden om zijn boodschap over te brengen. Dit keer belicht het rapport speciaal de grote verschillen in inkomen en rijkdom. En die verschillen zijn heel groot, ook binnen ontwikkelingslanden. De demografische gevolgen liegen er niet om. In Uganda, bijvoorbeeld, krijgen vrouwen uit het armste deel van de bevolking (de armste 20 procent) tweemaal zoveel kinderen als vrouwen uit de rijkste laag van de bevolking (de rijkste 20 procent). En kinderen uit die armere families hebben een veel grotere kans om voor hun 5de levensjaar te overlijden dan rijke kinderen.

Beter kijken, meer ongelijkheid

Naast de bekende verschillen tussen rijke en arme landen (de ouderwetse tweedeling in Noord/Zuid, later tussen meer en minder ontwikkeld), zijn er dus ook grote – en al wat minder bekende – verschillen tussen de landen van het 'Zuiden' zelf. En dan zijn er nog de – misschien wel minst bekende – verschillen binnen hetzelfde land, tussen de armsten en de rijksten. Hoe beter we kijken (hoe meer gegevens we hebben) des te meer ongelijkheid we zien. Dat er zeer grote verschillen tussen rijke en arme landen bestaan maakt het PRB duidelijk door Nederland met Niger te verge-

lijken (zie tabel). Beide landen hebben op dit moment een vergelijkbare bevolkingsomvang van rond de 17 miljoen inwoners. Maar onze demografische toekomst ziet er volstrekt verschillend uit. Zo zal de bevolking van Niger naar verwachting in de periode tot het midden van deze eeuw verviervoudigen tot 66 miljoen. De Nederlandse bevolking zal in diezelfde periode nog aangroeien met een miljoen tot rond de 18 miljoen. Deze demografische kloof, want dat is het, wordt vooral veroorzaakt door twee demografische mechanismen: het aantal kinderen dat een vrouw tijdens haar leven ter wereld brengt aan de ene kant, en het aantal vrouwen

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen met bronvermelding wordt op prijs gesteld. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Nico van Nimwegen, hoofdredacteur Ingrid Esveldt, eindredacteur Harry van Dalen, redacteur Peter Ekamper, (web)redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage (070) 356 52 00
Telefoon	demos@nidi.nl
E-mail	demos.nidi.nl / www.nidi.nl
Internet	gratis
Abonnementen	Harmine Louwé www.nadorpdruk.nl
Basisontwerp	
Druk	

in de vruchtbare leeftijd aan de andere kant. Dit zijn (naast uiteraard ook de verschillen in gezondheid en sterfte) de voornaamste motoren achter het wijder worden van de kloof. Vrouwen uit Niger krijgen in hun leven gemiddeld (maar dus met grote verschillen tussen rijk en arm) bijna 8 kinderen, terwijl Nederlandse vrouwen iets minder dan 2 kinderen krijgen. Op dit moment is de helft van de bevolking van Niger jonger dan 15 jaar, tegenover 17 procent van de Nederlandse bevolking. Zo'n vergelijking maakt ons er nog eens van bewust dat de demografische kloof tussen rijk en arm in de wereld onoverbrugbaar groot is, in ieder geval op afzienbare termijn. Zinvol dus.

Nico van Nimwegen, NIDI,
e-mail: nimwegen@nidi.nl

Bewerking op basis van het World Population Data Sheet 2013, Population Reference Bureau, PRB, 2013

De demografische kloof in beeld

	Niger	Nederland
Bevolking 2013	16,9 miljoen	16,8 miljoen
Bevolkingsomvang 2050	65,8 miljoen	17,9 miljoen
Bevolkingsdichtheid (inwoners/km ²)	12 inwoners	400 inwoners
Gemiddeld aantal kinderen per vrouw	7,6 kinderen	1,7 kinderen
Jaarlijks aantal geboorten	845.000 geboorten	176.000 geboorten
Jaarlijks aantal sterfgevallen	195.000 sterfgevallen	141.000 sterfgevallen
Bevolking jonger dan 15 jaar in 2013	50%	17%
Bevolking 65 jaar en ouder in 2013	3%	16%
Bevolking 65 jaar en ouder in 2050	3%	27%
Levensverwachting bij geboorte	57 jaar	81 jaar
Kindersterfte (per 1.000 levendgeborenen)	51 sterfgevallen	3,7 sterfgevallen
Jaarlijkse kindersterfte	43.000 sterfgevallen	650 sterfgevallen
BBP per capita (dollars, Wereldbank)	665 dollars	43.198 dollars

Bron: PRB 2013, aangevuld en bewerkt door NIDI.